

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum liceat vendere ea quæ sunt spiritualibus annexa? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

alijs vsum scientiæ impendere, licet potest pretium suæ doctrinæ vel consilij accipere: non quasi veritatem, aut scientiam vendens, sed quasi operas suas locans. Si autem ex officio ad hoc teneretur, intelligeretur ipsam vendere veritatem, unde grauiter peccaret. Sicut patet in illis qui instituuntur in aliquibus Ecclesijs ad docendum clericos Ecclesiae, & alios pauperes, pro quo ab Ecclesia beneficium recipiunt: à quibus non licet eis aliquid recipere, nec ad hoc quod doceant, nec ad hoc quod aliqua festa faciant, vel prætermittant.

Ad quartum dicendum, quod pro ingressu monasterij non licet aliquid exigere, vel accipere quasi pretium. Licet tamen si monasterium sit tenue, quod non sufficiat ad tot personas nutriendas, gratis quidem ingressum monasterij exhibere, sed accipere aliquid pro viæ personæ que in monasterio fuerit recipienda, si ad hoc non sufficiant monasterij opes. Similiter etiam licitum est, si propter deuotionem quam aliquis ad monasterium ostendit, largas eleemosynas faciendo, facilius in monasterio recipiatur. Sicut etiam licitum est aliquem è conuerso prouocare ad deuotionem monasterij per temporalia beneficia, ut ex hoc inclinetur ad monasterij ingressum: licet non sit licitum ex pacto aliquid dare vel recipere pro ingressu monasterij, ut habetur *1. quæst. 2. cap.

1. q. 2. c.
Quæ pio.

ARTIC. IV.

Vtrum sit licitum pecuniam accipere pro his, quæ sunt spiritualibus annexa?

532

AD quartum sic proceditur. Viderur, quod lictum sit pecuniam accipere pro his, quæ sunt spiritualibus annexa. Omnia enim temporalia videntur spiritualibus esse annexa: quia temporalia sunt propter spiritualia querenda. Si ergo non licet vendere ea quæ sunt spiritualibus annexa, nihil tempora-

*Sup. a. 1.
a. 1. 6. Et
4. d. 25.
9. 3. a. 2.
9. 3.*

* 2 Præterea, Nihil videtur magis esse spiritualibus

libus annexum, quām vasa consecrata. Sed calicem
licet vendere pro redēptione captiuorum, vt Ambros.
lib. 2. de Offic. c. 28. dicit*. Ergo licitū est vendere ea quæ sunt
spiritualibus annexa.

¶ 3 Præterea, Spiritualibus annexa dicuntur ius
sepulturæ, ius patronatus, & ius primogenituræ, secundum
antiquos (quia primogeniti ante legem, sacerdotis officio fungebantur) & etiam ius accipendi decimæ.
Sed Abraham emit ab Ephron speluncam duplīcem in sepulturam, vt habetur Genes. 23. Iacob autem
emit ab Esau ius primogenituræ, vt habetur Genes. 25. Ius etiam patronatus transit cum re vendita,
& in feudum conceditur; decimæ etiam concessæ sunt
quibusdam militibus & redimi possunt; prælati etiam
interdum retinent sibi ad tempus fructus præbendārum
quas conferunt, cùm tamen præbendæ sint spiritualibus annexæ. Ergo licet emere & vendere ea quæ
sunt spiritualibus annexa.

¶ 3. c. S E D contra est, quod dicit* Paschalis Papa:
Si quis obicerit. Si quis obicerit, Quis
quis horum alterum vendit, sine quo nec alterum
prouenit, neutrum inuenditum derelinquit. Nullus
ergo emat Ecclesiam, vel præbendam, vel aliud ecclasticum.

R E S P O N D E O dicendum, quodd aliquid potest
esse annexum spiritualibus dupliciter. Vno modo, si-
cūt ex spiritualibus dependens: sicut habere beneficia
ecclastica, dicitur spiritualibus annexum: quia
non competit nisi habenti officium clericale. Vnde
huiusmodi nullo modo possunt esse sine spiritualibus.
Et propter hoc ea nullo modo vendere licet:
quia eis venditis intelliguntur etiam spiritualia ven-
ditioni subijci. Quædam autem sunt annexa spiritualibus,
in quantum ad spiritualia ordinantur: sicut
ius patronatus quod ordinatur ad præsentandum cleri-
cos ad ecclastica beneficia: & vasa sacra, que
ordinantur ad sacramentorum usum. Vnde huiusmo-
di non præsupponunt spiritualia, sed magis ea or-
dinantur.

dine temporis præcedunt. Et ideo aliquo modo ven-
di possunt, non autem in quantum sunt spiritualibus
annexa.

Ad primum ergo dicendum, quod omnia tem-
poralia annexuntur spiritualibus sicuti fini. Et ideo
ipsa quidem temporalia vendere licet: sed ordo
corum ad spiritualia sub venditione cadere non
debet.

Ad secundum dicendum, quod etiam vasa sacra
sunt spiritualibus annexa, sicut fini: & ideo eorum
consecratio vendi non potest. Tamen pro necessita-
te Ecclesie & pauperum, materia eorum vendi po-
test, dummodo præmissa oratione prius confringan-
tur: quia post consecrationem non intelliguntur esse
vasa sacra, sed purum metallum. Vnde si ex eadem
materia similia vasa iterum integrarentur, indigerent
iterum consecrari.

Ad tertium dicendum, quod spelunca duplex quam
Abraham emit in sepulturam, non habetur quod erat
terra consecrata ad sepeliendum: & ideo licebat
Abraham terram illam emere ad usum sepulturæ, ut
ibi institueret sepulchrum: sicut etiam nunc liceret
emere aliquem agrum communem ad instituendum
ibi cœmeterium, vel etiam Ecclesiam. Tamen quia
apud gentiles loca sepulturae deputata, religiosa
reputabantur, si Ephron pro loco sepulturae inten-
dit pretium accipere, peccauerit vendens: licet Abra-
ham non peccauerit emens, quia non intendebat
emere nisi terram communem. Liceret enim etiam
nunc terram ubi quondam fuit Ecclesia, vendere aut
emere in casu necessitatis: sicut & de materia sacro-
rum vasorum dictum est*. Vel excusatur Abra- In solut.
pra. art.
ham, quia in hoc redemit suam vexationem. Quam-
vis enim Ephron gratis ei sepulturam offerret, per-
pendit tamen Abraham, quod gratis recipere sine
eius offensa non posset.

Ius autem primogeniturae debebatur Iacob ex di-
tina electione, secundum illud Malachij 1. Ia-
cob

acob dilexi, Esau autem odio habui. Et ideo Esau peccauit primogenita vendens : Iacob autem non peccauit emendo : quia intelligitur suam vexationem redemisse. Ius autem patronatus per se vendi non potest, nec in feudum dari; sed transit cum villa, quæ venditur vel conceditur. Ius autem spirituale accipiendi decimas non conceditur laicis, sed tantummodo res temporales, quæ nomine decimæ dantur, ut supra dictum est *.

q. 88 a. 3

Circa collationem verò beneficiorum sciendum est, quod si episcopus antequam beneficium alicui conferat, ob aliquam causam ordinauerit aliquid subtrahendum de fructibus beneficij conferendi, & in pios usus expendendum: non est illicitum. Si vero ab eo cui beneficium confert, requirat aliquid sibi exhiberi de fructibus illius beneficij: idem est ac si aliquod munus ab eo exigeret; & non caret virtus simonie.

ARTIC. V.

Vtrum licet spiritualia dare pro munere quod est ab obsequio, vel à lingua?

533
4. d. 25.
9. 3. a. 3.* 11. 2. c.
37. i. pri.

Ad quintum sic proceditur. Videtur, quod licet spiritualia dare pro munere quod est ab obsequio, vel à lingua. Dicit enim Gregorius in Registro *, Ecclesiasticis utilitatibus deseruientes, ecclesiastica dignum est remuneratione gaudere. Sed deseruire ecclesiasticis utilitatibus pertinet ad munus ab obsequio. Ergo videtur quod licetum sit pro obsequio accepto ecclesiastica beneficia largiri.

¶ 2 Præterea, Sicut carnis videtur esse intentio, si quis alicui det beneficium ecclesiasticum profuscepto beneficio: ita etiam si quis det intuitu consanguinitatis. Sed hoc non videtur esse simoniacum, quia non est ibi emptio vel venditio. Ergo nec primum.

¶ 3 Præterea, Id quod solum ad preces alicuius fit, gratis fieri videtur: & ita non videtur locum habere simonia, quæ in emptione vel venditione consistit.